

KUŁER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII Czwartek 5 sierpnia 1937 r. Nr. 213

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Pilsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Oplata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnośzeniem do domu i przesyłką pocztową 2.50

KSIĄDZ

JAN TADEUSZ PECHE

PROBOSZCZ PARAFII BĘDZIN

WIZYTATOR RELIGII i B. PREFEKT SZKÓŁ ŚREDNICH, KAPELAN POMOCNICZY GARNIZONOWY i B. KAPELAN WOJSKOWY

Opatrzony kilkakrotnie Św. Sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie zmarł 29 lipca b.r. w Leysin, przeżywszy lat 55, w kapłaństwie 29.

Eksportacja zwłok nastąpi z dworca towarowego w Będzinie do Kościoła Parafialnego dnia 5 sierpnia r.b., we czwartek, o godz. 7 min. 30 wieczorem.

Następnego dnia 6 sierpnia, piątek, o godz. 11 rozpocznie się nabożeństwo żałobne, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

O powyższym zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Matka, Siostra, Bracia, Bratowa,
Siostrzeńcy, Bratanek i Rodzina.

KSIĄDZ

JAN TADEUSZ PECHE

PROBOSZCZ PARAFII BĘDZIN,

wizytator religii i b. prefekt szkół średnich, b. kapelan wojskowy i kap. pomocniczy garnizonowy, asystent parafialnej Akcji Katolickiej, moderator Sodalicii Marianańskiej, Prezes Tow.

Dobroczynności w Będzinie, Dyrektor Stow. Pań Miłosierdzia i III Zakonu,

opatrzone kilkakrotnie Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł 29 lipca b.r. Leysin, przeżywszy lat 55, w kapłaństwie 29.

Eksportacja Zwłok nastąpi z dworca towarowego w Będzinie do Kościoła Parafialnego dnia 5 sierpnia r.b. w czwartek, o godz. 7 min. 30 wieczorem.

Następnego dnia, 6 sierpnia, w piątek, o godz. 11 rozpocznie się uroczyste nabożeństwo żałobne, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

Uprasza się wszystkie Organizacje o wzięcie udziału ze sztandarami w uroczystościach pogrzebowych. O powyższych uroczystościach żałobnych powiadamia wiernych

DUCHOWIEŃSTWO PARAFIALNE
I KOMITET POGRZEBOWY

JAPONIA SZYKUJE SIĘ DO ROZPRAWY Z CHINAMI

PEKIN, 4.8. Miasto przybrało wygląd normalny, lecz zaniepokojenie ludności chińskiej jest widoczne. Obywatele japońscy i koreańscy nadal przebywają w dzielnicy dyplomatycznej, w której większość bram jest zamknięta. Gen. Czag-Su-Czung udzielił dymisji 8 członkom rady politycznej prowincji Hopei i Czahar oraz ustąpił ze stanowiska dowódcy 38 dywizji, zrywając w ten sposób wszelką styczność z 29-tą armią.

Do Chin północnych nadal przybywają poważne posiłki chińskie. Samoloty japońskie latają nad Tao-Tin-Fu, obserwując ruchy wojsk nankińskich. Przygotowania do przywrócenia ruchu na kolei Pekin — Tien Tsin są w pełnym toku.

PARYŻ, 4.8. Wedle doniesień z Nankinu, w odległości około 35 km. na południe od Tien Tsinu rozgorzała walka między wojskami japońskimi a chińskimi. Bliskość szczegółów na razie brak.

JAPONCZYCY BOMBARDUJĄ TRANSPORTY WOJSK CHIŃSKICH

TOKIO, 4.8. Naczelne dowództwo armii japońskiej w Chinach północnych donosi o ożywionej działalności lotnictwa japońskiego na odcinku Pekin — Tien Tsin. Samoloty japońskie bombardowały w trzech miejscach chińskie transporty wojskowe, przewożące oddziały 48-ej dywizji nankińskiej pomiędzy Kałganem a Nankou. Bomby uszkodziły tor kolejowy.

FLOTA JAPONSKA W SWATOU SZANGHAI, 4.8. Do Swatou zawinęło 9 japońskich okrętów wojennych. Zarząd miejski proklamował stan wyjątkowy. Fortyfikacje nadbrzeżne są gorączkowo wznaczniane.

Trzy inne japońskie okręty wojenne stępy na kotwicy w pobliżu Amoy.

NA POŁUDNIU CHIN NOWY ZATARG

SZANGHAI, 4.8. Jak podaje prasa szanghajska, istnieje niebezpieczeństwo wybuchu nowego zatargu chińsko-japońskiego, tym razem na południu Chin, a mianowicie w rejonie Swatou i Kantonu. Do tego może przyczynić się liskość japońskiej Formozy oraz ożywiony boj kot antyjapoński w całych Chinach południowych.

CHINY SIĘ KONSOLIDUJĄ

SZANGHAI, 4.8. Zgłoszenie gubernatorów, proponujących swój akces do

walki z Japonią, napływają w dalszym ciągu do rządu nankińskiego.

Ostatnio otrzymano takie zgłoszenie od gen. Lu-nian, prezesa prowincjonalnego rządu Szeccuan; od gen. Lun-Junnam, gubernatora prowincji Junnan i od gen. Ma-Bu-Fana, gubernatora pro-

wincji Cinhai.

Stopniowo wszystkie rządy prowincjonalne łączą się z akcją centralną rządu nankińskiego.

W kołach politycznych Nankinu wyrażają pewność, że Chiny odbiorą Japończykom utracone terytoria.

O panowaniu na morzu Śródziemnym Wymiana listów Mussolini—Hitler

LONDYN, 4.8. „Daily Telegraph” donosi o rzekomej wymianie listów pomiędzy Mussolinim a kanclerzem Hitlerem.

Według dziennika Mussolini skierował niedawno pismo odrębne do Hitlera, zapytując, czy Włochy mogą na wypadek ataku angielskiego na morzu Śródziemnym liczyć na poparcie Niemiec.

Odpowiedź kanclerza Hitlera nadeszła w ub. piątek. Hitler miał oświadczyć, że nie wierzy w zamiary agresywne Anglii na morzu Śródziemnym i podkreśla, że uważa przyjazną współpracę z

Anglią w sprawach interesujących wszystkie kraje za niezwykle cenną.

NEURATH JEDZIE DO LONDYNU

LONDYN, 4.8. Prasa londyńska omawia wiadomość, o mającej rzekomo nastąpić w niedługim czasie wizycie nie mieckiego ministra spraw zagranicznych von Neuratha w Londynie.

Angielski ambasador w Berlinie natychmiast po swym powrocie z urlopu będzie powiadomiony o postanowieniu kanclerza Rzeszy.

Strona niemiecka pozostawi rządowi angielskiemu ustalenie daty wizyty ministra Neuratha.

Uznanie rządu narodowego w Hiszpanii przez Watykan

PARYŻ, 4.8. Z Salamanki donoszą: Komunikat kwatery głównej wojsk powstańczych zaznacza, że na froncie asturyjskim oddziały powstańcze zdobyły pozycje nieprzyjacielskie nie ponosząc prawie żadnych strat.

Na froncie aragońskim działalność wywiadowcza pod Albarracín trwa nadal, 48 milicjantów przeszło z bronią na stronę powstańców.

Komunikat oświadcza, że w ciągu lipca lotnictwo narodowe zestrzeliło 111 samolotów nieprzyjacielskich. 30 samolotów pochodzenia sowieckiego spadło na terytorium, zajęte przez powstańców.

Wojska narodowe straciły w tym sa-

mym okresie czasu 7 samolotów myśliwskich i 4 samoloty bombowe.

MADRYT, 4.8. Komunikat oficjalny ministrowa obrony narodowej komunikuje: Na froncie środkowym odparliśmy ataki nieprzyjacielskie na odcinku Guadalaajara.

Na froncie wschodnim, po zdobyciu Arenas, wojska nasze posuwają się w dalszym ciągu, zajmując stanowiska pod Piedrahita, Occadillo, Salcedillo i Rudilla. Na froncie Teruel wojska rządowe zajęły stanowiska Fuente de la Artesa i Casanueva na odcinku Bezas.

Na froncie północnym pod Santander artyleria rządowa celnymi strzałami wysadziła w powietrze dwa składy amuni-

Rekord listonosza

BOLONIA 3.8. 70-letni listonosz wiejski Mattioli, pełniący od 43 lat swą służbę w górskim miasteczku Lizzano ustanowił ciekawy rekord. Mianowicie przebywając dziennie z górą 20 km. po drózkach górskich, przeszedł on za czas swej służby przeszło 300 tys. kilometrów co, jako dystans jest niemal równoznaczne z 8-krotną podróżą dookoła świata.

Trzylatka rozbudowy twierdzy W GIBALTARZE

Jak donosi londyński „Daily Express”, władze angielskie zamierzają przeprowadzić zakrojoną na szeroką skalę rozbudowę twierdzy w Gibraltarze. Plany rozbudowy twierdzy zostały już sporządzone i przewidują trzyletni okres prac.

Dużą uwagę poświęcono zabezpieczeniu twierdzy przed atakiem lotniczym. Przewidziane jest urządzenie specjalnych stacji obserwacyjnych, które sygnalizować mają zbliżenie się nieprzyjacielskich eskadr lotniczych już z odległości kilkuset mil. Stacje obserwacyjne wyposażone zostaną w najnowsze urządzenia techniczne.

Plan „trzylatki” przewiduje m. in. urządzenie w składach twierdzy obszernych pomieszczeń, przeznaczonych na przechowywanie amunicji i tanków.

cji w Espinoza de los Monteros. Lotnictwo rządowe bombardowało na południ-zachodzie pod Veldecuena baterie powstańcze.

PRZEDSTAWICIEL GEN. FRANCO W WATYKANIE

SALAMANCA, 4.8. Gabinet dyplomatyczny gen. Franco komunikuje, że w czasie ostatniej wizyty mgr. Antonitiego miał on sposobność odbycia rozmów z gen. Franco i szefem gabinetu dyplomatycznego, w czasie których postanowiono nadać charakter oficjalny przedstawicielowi dyplomatycznemu rządu gen. Franco p. Pablo Chruca, ministrowi pełnomocnemu z tytułem charge d'affaires przy sekretariacie stanu w Watykanie.

Komunikat z zadowoleniem podkreśla, że tradycyjnie dobre stosunki, istniejące pomiędzy prawdziwie narodową i katolicką Hiszpanią a Stolicą Apostolską, wchodzi obecnie na drogę, która pozwoli w przyszłości na zacieśnienie i rozszerzenie dotychczasowych stosunków.

PARYŻ, 4.8. Wedle doniesień z Salamanki, uznał miał Watykan rząd narodowy gen. Franco.

Prza tym donoszą, że najwyżsi dostojnicy hiszpańskiego kościoła katolickiego wysłali okólnik do biskupów świata, w którym aprobują w całej pełni akcję gen. Franco. Okólnik ten jest podpisywany przez dwu kardynałów hiszpańskich, 6 arcybiskupów, tudzież 35 biskupów.

Został on zredagowany w kilku językach i ma być rozpowszechniony po całym świecie.

Bunt wariatów

STRASBURG, 3.8. W tubiejszym szpitalu dla umysłowo chorych wybuchł bunt. 77 wariatów po obezwładnieniu dozorców zniszczyło urządzenia wewnętrzne zakładu i usiłowało podpalić cały budynek.

Zawezwano oddziały żandarmerii i straży ogniowej, które po 3-godzinnych wysiłkach zdołały uszczelkodliwić szaleńców.

Dar burmistrza Magdeburga dla Państwa Polskiego

BERLIN, 4.8. Burmistrz Magdeburga, dr. Markmann, ofiarował Państwu Polskiemu budynek w obrębie cytadeli magdeburskiej, w którym podczas wojny świątobliwy więziony był Marszałek Józef Piłsudski.

Magdeburg, to małe miasteczko niemieckie nad Łabą, po dawnej twierdzy zaginę już ślad. Zwłady, zbity z desek parkan znaczy jej dawne granice. Budynki forteczne zostały zburzone, a dawna, położona na drugim brzegu Łaby cytadela, zrównana z ziemią.

Na jej miejscu wyrosły barwne ogródki działkowe, które przecina szara wstęga wzorowej niemieckiej drogi.

Z czasów, gdy Marszałek Piłsudski był więźniem Niemiec, zachował się tu jedynie mały, zniszczony, piętrowy domek o czterech frontowych oknach.

W domku tym, zamieszkałym obecnie przez dwu robotników, zatrudnionych w magdeburskiej fabryce rowerów, przebywał przez czas krótki po wypuszczeniu z celi „wzięci Magdeburski” — Józef Piłsudski.

W małym pokoiku na piętrze, służącym wówczas Marszałkowi za mieszkanie, nie zachował się po Nim żaden widomy ślad Jego pobytu. Chyba przed domkiem, pod oknem Komendanta rosnące... śnieżne, polskie „bukłeneże”.

Wpływ czasu odbił się na wyglądzie „Domku Komendanta”: zwiertzała czerwoną, łupkową dachówką, odpada też zmurszały, ongiś biały, tynk z murów domku...

Dziś z okna tego pokoiku widać panoramę Magdeburga, położonego po przeciwnej stronie Łaby; jego budynki

handlowe, strzeliste wieżycy kościołów, szpiczaste dachy spichrzów portowych.

Dawniej widok ten zasłaniały surowe mury fortecy.

W archiwum miejskim w Magdeburgu znajduje sięteczka, opatrzona numerem „4093” i napisem: „J. v. Piłsudski”. W teczkę fotografia, przedstawiająca Marszałka Piłsudskiego na spacerze w obrębie fortecy w towarzystwie współwięźnia, gen. Sosnkowskiego i strażącego ich oberleutnanta v. Schlossmanna. Zdjęcie dokonane było 1 października 1918 roku. Obok fotografii znajdują się trzy wycinki z gazet niemieckich: dwa z roku 1932, zawierające życiorys Marszałka, trzeci z maja 1935 r., donoszący o Jego zgonie.

Oto jedyne dokumenty pobytu Marszałka w twierdzy Magdeburskiej.

„PIÓRKA” KOMUNISTYCZNE Z DNIA

dwie fasje moralności

Leży przed nami najświeższa publikacja komunistyczna, wydana w Polsce, jest to wcale obszerna brzusza — ujmująca między innymi również i „program” polskiej partii komunistycznej i to w formie reakcji na deklarację ideową Obozu Zjednoczenia Narodowego.

„Program” ten jednakowoż bardzo mało ma wspólnego z... komunizmem, oczywiście nie z komunizmem „teoretycznym”, a tym praktycznym, który zostaje realizowany tam, gdzie komunizm niepodzielnie rządzi, a więc w Sowietach.

Powiedzmy z góry: ten „program”, jaki nam reprezentują „nasi” komuniści — t. j. działający w Polsce —

jest jota w jotę podobny do założeń programowych t. zw. „demokracji-parlamentarnej”, jest żywcem skopowany z hasel i postulatów „lewicy” społecznej, stronnictw opozycyjnych, nie zresztą nie mających wspólnego z komunizmem.

Weźmy najbliższy przykład. „Program” komunistów żąda „wolnych i powszechnych wyborów”, a następnie „rządu demokratycznego”. Wierzymy, że takie hasła głoszą szczerze i uczciwie partie lewicowe, demokratyczne, opozycyjne. Ale komuniści? Gdzież do licha w ZSSR. są „wolne i powszechne wybory”? Gdzież w państwie Stalina „rządy demokratyczne”? Przecież za takie „żądania” w Moskwie otrzymuje się piętno „zdrajców”, „psów burżuazji” i idzie się „pod stienkę”, lub w najgorszym razie na wyspy Solowieckie...

Czytajmy dalej. „Program” „polskich” komunistów prawie przepieknie o „wolności” i żąda „zniesienia wszelkich ograniczeń i prześladowań”. Istotnie: postulaty arcy-demokratyczne...

Ale „procesy”, które ułatwiły przeprawę na tamten świat Zinowiewa, Kamieniewa, Tuchaczewskiego i innym, bynajmniej nie były dowodami... „wolności” przekonani,

a codzienna rubryka w pismach, zawierająca wykazy aresztowań, zesłań, kaźni więziennych i rozstrzelań, nie dowodzi, jakoby pod rządami komunistycznymi ustąpiły... prześladowania.

Swego czasu prof. Baudouin de Courtenay określił taki sposób zakłamania trafnyimi słowami:

„dwie fasje moralności publicznej”. Słowo „fascja” jest wzięte z gwary podatkowo-skarbowej i oznacza zeznanie fabrykanta czy kupca co do wysokości swych dochodów i wydatków. Są bowiem tacy: żli i niesumieni podatnicy, którzy prowadzą podwójną buchalterię: jedną na wewnątrz dla siebie — drugą na zewnątrz dla władz skarbowych. Pierwsza prawdziwa, druga sfałszowana... Otóż i w życiu publicznym zdarzają się takie „dwie fasje moralności”; jedna dla użytku własnego, druga pozorona, zakłamana, szermująca hasłami nieprawdziwymi, sfingowanymi.

Typowym przykładem takich „dwu fasji moralności publicznej”

są metody, stosowane przez komunistów:

inna buchalteria na wewnątrz, a inna dla nauczonych z zewnątrz...

Kogo na ten „trick” złapać zamierzają? Wobec kogo go stosują?

Dotrzeć chcą w ten sposób do partii demokratyczno-lewicowych, do opo-

zyjnie nastrojonych zespołów politycznych. Proponują więc im „front ludowy”. „Ośrodkiem takiego frontu — czytamy w najnowszej broszurce — powinny być w obecnych warunkach polskich partie socjalistyczne, stronnictwo ludowe, związki zawodowe...”

Te partie mają być pomostem do... zswietyzowania Polski, mają wyciągnąć kasztany z ognia, mają walczyć o „wolne wybory”, o „rządy demokratyczne”, o „wolność”, o „zniesienie prześladowań” itd. — a potem...

potem zna się to wszystko za „trockizmem”, za wymysły „burżazyjne”, za zakusy „wrogie” i... potraktuje przywódców socjalistycznych, ludowców itd. wedle wzorów, zaczerpniętych z praktyki w Z. S. S. R...

Widzimy zatem, że po dzień dzisiejszy agenci komuny w Polsce nie zmienili wcale metody. Wielokrotnie już została ona zdemaskowana.

Wielokrotnie już wykazano zakłamanie tych hasel,

prawących o „demokracji”, „parlamentaryzmie”, „wolności” itd. Mimo to ko-

muniści ludzą się wciąż jeszcze, że w ten sposób trafią do sfer lewicowych i zmontują „front”, któryby im umożliwił w pierwszym etapie walki obalić dzisiejszy reżim, a w następnym etapie zniszczyć tych, którzyby uwierzyli „programowi” partii komunistycznej...

„Apel” komuny o wspólny front zwraca się do lewicy.

Słyszeliśmy i czytaliśmy często ze strony zespołów lewicowych zapewnienie, że nie chcą z tym mieć nic wspólnego. Słowa takie ujmowane są w formie niejako odświeżonej, deklaratywnej. Padają na dorocznych zjazdach czy kongresach. Ale to mało, serdecznie mało.

Nie wystarcza się słowami odgrazdać i uroczyście deklarować.

Trzeba chcieć i umieć — walczyć. To żądanie musi być wysunięte pod adresem grup politycznych, które komuniści wyznaczają jako teren swej „akcji”, które kłopotują i namawiają do poczynania, jakie przede wszystkim wiodyłby do... samobójstwa tych właśnie, którzyby uwierzyli chcieli programowi „demokratycznemu” i „wolnościowemu” agentów komuny.

M. G.

ZA KULISAMI WALKI

Ogniwo japońskiej propagandy zagranicznej

Hsing-King jest centralnym miastem Mandżukuo. Politycy europejscy nie na darmo stwierdzili, że nieci zatargu zbrojnego na Dalekim Wschodzie zbiegają się poza Pekinem i Tientsinem. Hsing-King stał się centralą japońskiej służby wywiadowczej i prasowej, która tak ważną rolę odgrywa w obecnym konflikcie żółtej rasy.

W Hsing-King panuje atmosfera naprężenia i zdenerwowania. Hotel Hama to jest siedzibą przyjeżdżnych dziennikarzy. Wysłannicy najważniejszych koncernów europejskich w nim zamieszkują, posiadając, dzięki uprzejmości poczty japońskiej bezpośrednie połączenie z Paryżem, Londynem, Berlinem. Dziennikarze widzą, że liczne uprzejmości, jakie spotykają ich ze strony gospodarzy są sposobem wywierania sugestii. Są taktowni, lecz nie reagują na podstępach lub przygotowywanie wiadomości przez czynniki rządowe. Muszą być powściągliwi i odważać się na złości, gdyż właśnie w tych dniach aresztowano rzekomo korespondentkę „Paris Soir” pod zarzutem szpiegostwa na rzecz jednego z mocarstw wrogich interesom Japonii.

W dzielnicy dyplomatycznej Hsing-kingu obszerny budynek zajmuje ambasada japońska. W niej koncentrują się

nerwy akcji operacyjnej i politycznej nie tylko Mandżukuo. Dla dziennikarzy dostępny jest atache prasowy ambasady, p. Hirano. Na placówce swej pracuje od kilku lat i świetnie zna teren i stosunki miejscowe. Dla przedstawicieli prasy jest źródłem niewyczerpanych informacji. Generał Minami przedstawia mu trzy razy dziennie raporty wojskowe, z których Hirano wyłuskuje najciekawszy materiał dla żadnej sensacji prasy. Zna nawskroś upodobanie i charakter wielkich dzienników oraz agencji, to też w dzieleniu się informacjami, nigdy nie bywa nudny lub jednostronny. Pod pokrywką każdej wiadomości biegnie na drutach telefonicznych i na falach eteru krótkofalówek zrzeczna i żywioła propaganda japońska. Dziennikarze obficie zresztą korzystają z otaczających ich komunikatów. Wiedzą dobrze, że redakcja lub wydawnictwo potrafi przefiltrować wiadomości i umieścić je w najbardziej obiektywnej formie. P. Hirano zna 8 języków europejskich. Obecnie, jak donosi „Daily Mail” uczy się polskiego i węgierskiego. Pracuje dziennie 18 godzin. Nie upomina się o urlop lub wywczas, pracuje nieustraszenie jako ważna sprężyna propagandy japońskiej na Dalekim Wschodzie.

ANTYSEMITYZM WŚRÓD KOMUNISTÓW POLSKICH W HISZPANII

W czasopiśmie „Dąbrowszczak”, wydawanym przez politycznego komisarza (politycznika) w komunistycznym, polskim batalionie im. Jarosława Dąbrowskiego, walczącym pod Medrytem, ukazał się następujący apel:

— „W naszych jednostkach bojowych znajdujemy się również i żydzi. Agenci gen. Franco starają się szerzyć antysemityzm i separatyzm narodowościowy, chcą w ten sposób rozbić jedność brygad międzynarodowych. Bądźmy czujni na każde posunięcie wroga, usiłującego rozbić nasze bractwa szowinistyczną agitacją. Pamiętajmy, że za każdym niedostatecznie uświadomionym towarzyszem, który wypowiada się przeciwko żydom lub żołnierzom innej narodowości — stoją agenci generała Franco i polskiej defensywy.

Słyszeliśmy o aferze Barny, niewyraźnym typie, który przez swoją antysemityczną agitację wywołał ferment i chaos w szeregach brygad. Tylko dzięki czujności naszego komisarza politycznego, ten prowokator i jego kłiki zostali w porę zlikwidowani i zdemaskowani. Uczynili jednak bardzo dużo złego, dla tego musimy pracować z całym zapalem i poświęceniem, ażeby jak najszybciej przywrócić dawne stosunki koleżeńskie w naszych szeregach”.

Tak więc, wśród zwerbowanych nadzieją zarobku, nieszczęsnych polskich emigrantów z Francji, zaczyna się najwidoczniej rodzić odruch niechęci przeciw żydom.

Zapewne nieraz stawia sobie polski żołnierz komunistyczny, walczący za obcą sprawę w Hiszpanii, pytanie: kto go tam zwerbował i dla kogo nadstawia karku? Widzi on też zapewne, że żydzi, którzy zjawili się w Hiszpanii „walczyć za sprawę rewolucji” nie siedzą w okopach, lecz pełnią funkcje polityczne — na tyłach.

10-lecie Zw. młodzieży polskiej W NADRENI

Z okazji 10-lecia Związku młodzieży polskiej katolickiej w Westfalii i Nadrenii odbył się w Essen wielki zjazd młodzieży polskiej i zachodnich Niemiec. W zjeździe brała udział specjalna delegacja młodzieży polskiej ze Śląska Opolskiego witana serdecznie przez zebranych.

W zjeździe wzięło udział około 2.000 młodzieży. Szczególnie wzruszającym momentem było wręczenie młodzieży westfalskiej przez protektora zjazdu — dr. Jana Kaczmaraka sztandaru ufundowanego przez Związek Polaków w Niemczech.

Obrazy zjazdu zakończyły popisy młodzieży oraz piękny śpiew artysty opery w Lipsku Polaka — Nemesa. Zjazd był piękną manifestacją młodzieży polskiej z Westfalii i wyrażał jej braterską łączność ze wszystkimi Polakami w Niemczech.

Kulisy gospodarcze

konfliktu chińsko-japońskiego

Ostatnie wydarzenia polityczne w północnych Chinach znowu zwracają uwagę na ten olbrzymi obszar, stanowiący jedną z baz oparcia dla japońskiej ekspansji gospodarczej. Japonia nie posiada, jak wiadomo, węgla, żelaza, wełny, bawełny, olejów, tłuszczów i soli. Poza tymi surowcami Japonia musi posiadać tereny zbytu dla swej produkcji przemysłowej. Rynek światowy wobec konkurencji japońskiej zajmują stanowisko coraz bardziej zdecydowane, co eksportowi tego kraju może w przyszłości przysporzyć poważnych kłopotów. Ale zależny tylko od Japonii teren zbytu dla jej eksportu przemysłowego musi być również dostatecznie zabezpieczony i pod względem strategicznym.

Na tle tej sytuacji ostatnie wydarzenia na Dalekim Wschodzie nabierają swoistej wymowy. Trzeba bowiem zważyć, że Chiny posiadają 450 mil. mieszkańców, a w 1935 przypada na 5 prowincji północno-chińskich, w których rozgrywa się właśnie ostatnie wydarzenie polityczne. Na terenie Chin znajdują się pod uprawą 950 mil. mow (chińska miara gruntu), z czego przeszło 30% przypada na Północne Chiny, przyczem istnieją na terenie 5 prowincji północnych poważne możliwości zwiększenia terenów uprawnych, a

tylko samymi podstawy dla osadnictwa rolników japońskich z przeludnionych terenów cesarstwa. O jakości gleb uprawnych w północnych Chinach świadczy fakt, że teren zajęte tam pod uprawę pszenicy zajmują 37% całej powierzchni Chin. Na podkreślenie zasługuje w szczególności sytuacja na odcinku surowców przemysłowych. Tak więc Chiny północne dostarczają 54% całych zbiorów bawełny chińskiej, że strzyży owiec wełnistych przypada 90% na teren prowincji północnych. Roczne wydobycie węgla w Chinach wynosi około 30 mil. ton, z czego 45% przypada na prowincje północne. Ale niezależnie od tej produkcji również i możliwości rozwojowe wydobycia węgla w Chinach północnych największe, tam bowiem znajduje się 54% złóż chińskiego węgla, całkowicie dotąd niewykorzystanych, 45% złóż żelaza. Nie należy zapominać, że Japonia konsumuje rocznie przeszło 2 miliony ton soli, z czego około 1 1/2 miliona ton na cele przemysłowe.

Ale Chiny północne reprezentują inne jeszcze wartości gospodarcze: piątą część wpływów podatkowych Chin z podatku dochodowego i lokalnego przypada na 5 prowincji północnych. Porty obszaru północnego reprezentują przeciętnie 20—30% obrotów w handlu

zagranicznym i przeszło 30% całego handlowego tonażu chińskiego.

Oblicze gospodarcze północnych Chin uzupełnia szereg innych momentów, do których zaliczyć należy m. in. olbrzymie znaczenie portów północnych dla uprzemysławiającego się państwa chińskiego. Największe przedsiębiorstwa bawełniane, olbrzymie siłosi i spichrze zbożowe, trzecia część chińskich fabryk zapalek — to bardzo pobieżne wyliczenie tych konkretnych wartości ekonomicznych, o które toczy się teraz „wielka gra”.

Japonia popiera „autonomię”, a więc pewnego rodzaju niezależność od rządu centralnego dla prowincji znajdujących się w sferze wpływu działania „Rady politycznej prowincji Hopei i Tshahar”.

Pozostałe trzy prowincje północne po pewnym czasie zaczęłyby grawitować ku temu środkowi autonomizmemu przy odpowiednim nacisku mniej lub więcej oficjalnym ze strony Japonii. Zresztą już dzisiaj na tych terenach, po przejęciu Mandżukuo, wpływy Japonii są olbrzymie, czemu nie można się zresztą dziwić, zdając sobie sprawę z roli, jaką Chiny północne odegrać muszą dla Japonii. Są to olbrzymie tereny ekspansji gospodarczej i przyszłe bazy konfliktu z Rosją.

Film

O WYCHODZIE POLSKIM

We wrześniu rb. Polonia amerykańska obchodzić będzie uroczystości 330-lecie wyładowania pierwszych Polaków na kontynencie amerykańskim.

W związku z tym Fundacja Kościuszkowska przygotowuje reportaż filmowy z życia emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych A. P. Reportaż ten pomyślany został jako film średniometrażowy długości 1200 metrów przedstawiający dorobek i potrzeby Polonii amerykańskiej, jej historię oraz pionierską i wytrwałą pracę w zdobywaniu egzystencji.

Obraz p.t. „Kościuszkowie w Ameryce” będzie pierwszą epopeją filmową farmera i robotnika polskiego na ziemi Washingtona.

STRZELCY MASZERUJĄ...

Wspaniały rozwój Związku Strzeleckiego

W dniu 6 sierpnia obchodzi Związek Strzelecki swe doroczne święto organizacyjne. War to przy tej okazji uprzytomnić sobie wielki dorobek tej tak wysoce pożytecznej, z punktu widzenia obywatelsko - wychowawczego, organizacji.

Praca powojennego Związku Strzeleckiego bynajmniej nie była łatwa. Działalność Związku spotykała się przez długie lata z całkowicie nieuzasadnioną, tym niemniej uporczywą nieufnością nieświadomych rzeczy kół obywateli.

W niepodległej Polsce podjął Związek Strzelecki, w oparciu o tradycje strzeleckie z czasów walk o Wolność, swą pracę w małych związkach — dzisiaj pomimo niepotykanych w pierwszych latach swego istnienia trudności na każdym bójaku kroku,

liczy on około pół miliona członków i obejmuje swą siecią organizacyjną cały kraj. Tysiące oddziałów i pododdziałów Związku działają we wszystkich większych ośrodkach

na terenie Polski, zarówno w miastach jak i po wsiach, przy znacznej przewadze tych ostatnich.

Idea przewodnią Związku Strzeleckiego jest wychowanie jak najszerszych warstw młodzieży na dobrych obywateli i żołnierzy. W tym celu kładzie Związek główny nacisk na swą działalność wśród młodzieży przedpoborowej, a przede wszystkim wśród najbardziej sztywnej młodzieży, która najbardziej potrzebuje opieki i kierunku.

Domosły dorobek, jakim Związek Strzelecki może się wykazać w tej dziedzinie, świadczy najlepiej o realnym podejściu do pracy nad osiągnięciem wyznaczonego sobie celu. W dziedzinie wychowania obywatelskiego, przysposobienia wojskowego, przysposobienia rolniczego, sportu i t.p.

wielkie zasługi położone przez Związek Strzelecki nie mogą już być kwestionowane przez nikogo.

Imponujące jest zestawienie cyfrowe realnych osiągnięć Związku. Dzięki swym własnym trudom wyłącznie, zabiegom i energii stworzył Związek Strzelecki

4288 własnych świetlic, w których prowadzi pracę oświatową, powstało 281 domów strzeleckich, na terenie całego kraju, 2211 bibliotek, szczególnie po wsiach i w robotniczych dzielnicach miast, gdzie posiadają one niezmiernie doniosłe znaczenie oświatowe i kulturalne.

Ponad to utworzył Związek 214 orkiestr, 1.679 chórów, 2956 zespołów teatralnych, 72 kluby sportowe, 13.774 kół sportowe i 1.772 zespoły przysposobienia rolniczego.

Te ostatnie zasługują na specjalne podkreślenie, ze względu na ich doniosłą rolę społeczną i znaczenie z punktu widzenia ogólnopaństwowego. Praca w zespołach prowadzona jest w porozumieniu z Centralnym Komitetem do spraw młodzieży wiejskiej. Ilość uczniów kształconych w zespołach tych wzrasta

Wskazówki ogrodnicze NA SIERPIEŃ

Zasilać drzewa płynnym nawozem — dla wykształcenia owoców i wzmocnienie drzewa na rok przyszły. Szkodliwe owady tępic energicznie, usuwać też zaraz opadły, robaczywy owoc. Owocujące pędy malin wyciąć, pozostałe podciąć rozcieńczoną gnojówką. Przywiązywać przewodniki, uszczelkiwać pędy przedwczesne karliów.

Najlepszy czas sadzenia truskawek. Drzewka owocowe paroletnie oczyszczać z bocznych gałązek do 2-3 wysokości pnia. Hartować sadzonki róż, krzewów iglastych i liściastych, szczepić drzewa iglaste.

W ogrodzie warzywnym dalszy zbiór cebuli, wczesnych ziemniaków, nasionnego grochu i fasoli.

Na próżnych zagonkach siać szpinak rzepe, sadzić sałatę i karalupę. Okopywać, spulchniać ziemię i podlewać. W ogrodzie kwiatowym zastępować przekwitające letnie kwiaty, kończyć oczekiwanie róż rozsadać zakorzenione odkłady goździków, sadzić hiacenty, tulipany itp.

Na wiosnę mnożyć rośliny kobiercowe i przygotowywać na matki, zbierać dojrzewające nasiona. Braćki, niezapominajki, malwy itp. Rozsadzić z inspekcją nasadzi.

z roku na rok. W 1933 r. było ich 11.401 — w 1935 r. już 15.534. Niezależnie od tego prowadzi Związek Strzelecki specjalne

kursy dla przodowników przysposobienia rolniczego, przez które rok rocznie przechodzi około 2 tys. członków Związku — 2.251 w r. 1935 —

utrzymując tam praktyczne i wszechstronne wykształcenie rolnicze. W ten sposób przyczynia się Związek Strzelecki do podniesienia stanu rolnictwa w kraju, powiększając kadry młodych, doświadczonych rolników.

Obraz prac Związku Strzeleckiego nie byłby pełen, gdyby nie wspomnieć o kółach przynależności Związku Strzeleckiego, które znacznie przyczyniają się do spełnienia zadań, jakie Związek wziął na siebie. Kółka takie istnieją przy poszczególnych ogniskach organizacyjnych Związku i grupują

tych sympatyków idei strzeleckiej, którzy ze względu na zajęcia zawodowe, czy też inne powody nie mogą brać czynnego udziału w pracach organizacji.

Celem ich jest organizowanie moralnej i ma-

terialnej pomocy społeczeństwu dla poszczególnych placówek Związku. Praca kół przynależności Związku Strzeleckiego polega więc na zdobywaniu funduszy, potrzebnych dla realizacji zamierzeń Związku, na dostarczaniu wykładowców i prelegentów dla pracy oświatowej w świetlicach i zespołach, na urządzeniu imprez i utrzymywaniu instytucji kulturalnych, założonych przez Związek, na pomocy przy budowaniu nieruchomości dla urzędów strzeleckich, jak domy, świetlice, biblioteki, strzelnice i t.p. a wreszcie na zaopatrywaniu oddziałów w sprzęt sportowy i wyszkoleniu organizowaniu opieki i pomocy dla członków Związku, wyposażeniu oddziałów w chorągwie i mundury i t.p. Kół takich istnieje w tej chwili 1.150 na terenie całej Polski.

Jak widać z tego działalność swą rozwija Związek Strzelecki w ścisłym oparciu o społeczeństwo i tylko w ten sposób możliwa jest realizacja celów, jakie Związek sobie postawił dlatego tak ważnym jest, aby prace Związku znalazły tak duże zrozumienie wśród najszerszych warstw społeczeństwa, na jakie ze względu na swą wielką doniosłość społeczno-wychowawczą prawdziwie zasługują. A.

Program uroczystości żałobnych śp. księdza Tadeusza Pechego

Komitet uroczystości pogrzebowych śp. ks. proboszcza Tadeusza Pechego podaje do wiadomości społeczeństwa Zagłębia, że pogrzeb śp. Zmarłego proboszcza bedzińskiego odbędzie się według następującego programu:

Czwartek tj. dzisiaj o godz. 7 wieczorem zbiórka wszystkich organizacji i delegacji przed dworcem towarowym w Bedzinie; godz. 7.30 wyruszenie konduktu eksportacyjnego przez ulicę Kościuszkę, Małachowskiego do kościoła parafialnego; godz. 8.30 nieczynny żałobny w kościele i żałobna egzorta, którą wygłosi ks. Bilski z Grodzka.

Piątek dnia 6 bm. godz. 11 pontyfikalne

nabożeństwo żałobne, które będzie celebrował J. E. ks. biskup Antoni Zimniak, sufragan diecezji Częstochowskiej; godz. 12 egzorta żałobna w kościele, którą wygłosi ks. prałat Wróblewski, dziekan częstochowski.

KOMENDA HUFCA HARCERZY W BEDZINIE wzywa wszystkich harcerzy na zbiórke w celu wzięcia udziału w pogrzebie śp. ks. proboszcza Tadeusza Pechego.

Zbiórka w dniu 5 bm. o godz. 18.30 w szkole Promyka, oraz tamże dnia 6 bm. tj. w piątek o godz. 10 rano.

Hufcowy P. Bartnik.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

Czwartek

5
Sierpień

N.P. Marii Śnieżnej, Oswalda Słowiański: Stanisława (wy) Słońca wsch. 4.2, zach. 19.21 Księżyc w. 2.39, zach. 18.20.

HISTORIA PODAJE:

1579 Zmarł kardynał Stan. Hozjusz.
1772 Pierwszy rozbiór Polski.
1864 Tragiczna śmierć Romualda Traugutta i tow. na szubienicy.
1908 Pierwsza podróż Zeppelina.
1915 Rosjanie opuszczają Warszawę.

PRZYSŁOWIA:

„Z sierpniem w ręku witać sierpniem,
Wiele uciech, wiele cierpień“.

AFORYZMY:

Gospodyni dobra, trzy węgly domu utrzymuje, a gospodarz czwartki.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Allotria“.
EDEN: I. „Wesoły donżuan“. II. „Wódz czerwonoskóry“.
PATRIA: „Bolek i Lelek“.

Wyjazd dzieci DO ANDRYCHOWA

Wczoraj odjechał transport 18 dzieci na 3 miesięczne kolonie szkolne do Andrychowa na oddział obserwacyjny.

Dzieci wyjechały na koszt Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu.

Wczoraj powróciło z kolonii szkolnej w Andrychowie (k. Kęt) 23 dzieci, które przebywały tam na oddziale obserwacyjnym przez 3 miesiące.

× OSOBISTE. B. prezes Sądu Apelacyjnego we Lwowie p. Sikorski został mianowany sędzią hipotecznym w Bedzinie na miejsce odchodzącego w stan spoczynku p. Olszewskiego.

Władze samorządowe BĘDĄ WYMIERZAĆ NAKAZY KARNE

W związku z wejściem w życie ustawy o szkodnictwie leśnym i polnym (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 224 z 1937 r.), — Ministerstwo spraw wewnętrznych — zwróciło się do pp. wojewodów o wydanie zarządzeń zmierzających do zapoznania miejscowej ludności z zasadniczymi przepisami tej ustawy, których naruszenie powoduje represje karne w pewnych zaś przypadkach ponadto orzeczenie nawiązki i przepalek przedmiotów.

Mając zaś na względzie konieczność odciążenia referatów karnych w Urzędach Starościn, Ministerstwo spraw wewnętrznych zwraca się do pp. wojewodów o upoważnienie we właściwej drodze odnośnych władz samorządowych w ramach art. 28 ustawy do nakładania kar w formie nakazów karnych orzekania nawiązek i przepalek przedmiotów przestępstwa po uprzednim szczegółowym zapoznaniu ich z przepisami materialnymi i procesowymi.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów
O WPLACENIE PRENUMERATY
za sierpień 1937 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego“

NA FALI DNIA

O OSOBNIE PRZEDZIAŁY DLA ŻYDÓW

Jak się dowiadujemy, onegdaj zostało wysłane do Dyrekcji PKP. w Katowicach pismo następującej treści:

Do

Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych w Katowicach.

„Wobec wyzywającej postawy podróżnych żydów oraz niesportykanego u innych narodowości niechlujstwa uprzejmie prosimy Szan. Dyrekcję o łaskawe wyznaczenie w pociągach jadących w kierunku Katowice — Będzin i z powrotem, specjalnych wagonów dla żydów i to zarówno trzeciej jak i drugiej klasy.

Dla wyjaśnienia podajemy, że podpisano zebrano od stałych podróżnych bez względu na ich przekonania polityczne, co świadczy najlepiej, że element żydowski dał się wszystkim podróżnym chrześcijanom we znaki i załatwienie tej kwestii uważamy za niecierpiące zwłoki.

Z poważaniem“

(Następuje 195 oryginalnych podpisów).

Pismo to świadczy, że polscy podróżni mają już dość machabeuszowych zapachów, brudu i niechlujstwa. Ież to razy jadąc do Katowic spotyka się brodatego gościa, który w najobrzydliwszy sposób zajada jajko zagryzając chlebem.

Wypada nadmienić, że po takim śniadaniu cały przedział to istna mazałka skorup z jaj, odpadków i kawałków z gazet itp.

Rozporządzenie o dostawach I ROBOTACH PAŃSTWOWYCH

W dniu 26 sierpnia rb. wejdzie w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia rb. o dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego. Rozporządzenie to ustala szczegółowo sposoby i warunki udzielania zamówień na dostawy i roboty oraz przy mowianiu dokonanych dostaw i robót.

Dotychczas obowiązywały w poszczególnych dziedzinach państwa różne przepisy prawne w przedmiocie dostaw i robót rządowych. W interesie państwa i sfer gospodarczych leży jednolite uregulowanie prawne w dziedzinie dostaw i robót rządowych, samorządowych i innych, to też wydanie przepisów prawnych jednakowych dla wszystkich działów administracji państwowej wypełni dotychczasową lukę w tej dziedzinie.

Najtansze

I NAJPRZYJEMNIEJSZE URLOPY

W zrozumieniu konieczności zorganizowania jak najszerszym warstwom rzesz pracowniczych, wygodnego a równocześnie taniego urlopu, Liga Popierania Turystyki zainicjowała organizowanie pobytów wypoczynkowych w pięknej miejscowości górskiej w Hotelu Turystycznym LPT. w Siankach, oraz w Schronisku Przemysłowego Tow. Narciarzy pod Pikujem.

Opłata za 10-dniowy pobyt, ze wszystkimi świadczeniami wynosi tylko zł. 40.50, zaś na przejazd LPT. uzyskała od Ministerstwa komunikacji specjalne zniżki.

Hotel Turystyczny LPT. w Siankach leży w pobliżu stacji kolejowej, w pięknej okolicy, otoczony lasem. Budynek jest jednym z piękniejszych obiektów tego rodzaju w Polsce i wyposażony jest w najnowocześniejsze urządzenia jak światło elektryczne, bieżąca ciepła i zimna woda, natryski, telefon, radio itp.

Bliższych informacji udzielają: Związek Propagandy Turystycznej m. st. Warszawy, Wierzbowa róg Pl. Teatralnego.

× Z ŻYCIA KOŁA MŁODZIEŻY PRACOWNICZEJ. Zarząd Koła Młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPP i H. R. P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17a podaje do wiadomości członków, że w czwartek dnia 5 bm. odbędzie się dancing towarzyski. Początek o godz. 20. Upraszają się członków o okazanie legitymacji kol. dyżurnemu przy wejściu na salę.

Sprawa Banku znów na widowni

W Sądzie okręgowym w Sosnowcu była rozpatrywana sprawa zatwierdzenia obrachunku dopłat Spółdzielczego Banku Zagłębia Spółdzielni w Sosnowcu, która na wielkie straty naraziła działalność Wieczorka i Rzechawskiego.

Po rozpoczęciu rozprawy adw. Tadeusz Kuchta reprezentujący część udziałowców wniósł o stwierdzenie przez sąd czy o terminie rozprawy zostały umieszczone ogłoszenia w „Kurierze Zachodnim” w Sosnowcu i „Poradniku Spółdzielni” w Poznaniu.

Sąd stwierdził, że ogłoszenia w tych pismach o terminie rozprawy nie zostały zamieszczone.

W związku z tym adw. Kuchta zgłosił wniosek o nierozpatrywanie sprawy ze względu na brak powyższych ogłoszeń a w uzasadnieniu swego wniosku powołał się na art. 97 ustawy o spółdzielniach i par. 33 statutu Banku Spółdzielczego w Sosnowcu, które stwierdza ją konieczność tego rodzaju ogłoszeń.

Adw. Juliusz Braun syndyk Banku

Napad szumowin W BĘDZINIE

Wczoraj w Będzinie został napadnięty i dotkliwie pobity przez nieznaną sprawców Stefan Barwiński, zam. w Będzinie przy ul. Małachowskiego 50.

Barwiński odniósł szereg ran tłuczonych oraz został uderzony cegłą w głowę. Policja prowadzi dochodzenie celem wykrycia sprawców napadu.

PROGRAM RADIOWY

APEL POLEGŁYCH Z CMENTARZA
NA ROSSIE

W przeddzień święta wileńskiego pułku piechoty odbędzie się na cmentarzu na Rossie uroczysty Apel Poległych. Apel ten transmitowany będzie rozgłośnie Polskiego Radia w dniu 5 sierpnia o godzinie 22.00.

TRANSMISJA ZE ŚWIĄTOWEGO ZŁOTU
HARECERZY W HOLANDII

W sierpniu roku bieżącego odbędzie się w Holandii wszechświatowy zlot harcerzy. Jest to piąte Jamboree, które poczynając od roku 1924 zwoływane jest co cztery lata, aby dać wyraz powszechnemu braterstwu i kultuowaniu akcji dobrej woli.

Na tegorocznym Jamboree, które zgromadzi Szwedów, Amerykanów, Francuzów, Japończyków, Hindusów Brytyjskich i t. d. — nie zabraknie również i harcerzy polskich. Na zlot do Bloemendaal Vogelsang wyjeżdża 750 uczestników polskich.

Polskie Radio nadawać będzie dnia 5 sierpnia o godzinie 21.15 transmisję z ogniska harcerskiego na Międzynarodowym Zlocie Skautów. Radiosłuchacz usłyszy w tej audycji melodie i pieśni różnych narodowości, które tradycyjnym zwyczajem śpiewają skauti przy ognisku.

WORY ZAREBSKIEGO
NA CZTERY RĘCE

W czwartek, 5 sierpnia o godz. 22.05 Polskie Radio nada audycję, która zapewne zainteresuje wielu radiosłuchaczy. Będzie to koncert pieśni i utworów na cztery ręce. Piosenki: Arkadiusz Bukin i Władysław Walentynowicz wykonają Zarebskiego op. 23 złożony z kilku drobnych obrazków fortepianowych oraz kilka tańców na 4 ręce Noskowskiego. W ramach tej samej audycji śpiewała Ada Witowska-Kamińska odśpiewa pieśni kompozytorów polskich i obcych.

CZWARTEK, 5 SIERPNIA 1937 R.

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna 6.05 Muzyka taneczna (płyty) 6.18 Gimnastyka 6.38 Muzyka 7.10 Muzyka 11.57 Sygnał czasu i hejnał 12.15 Wiadomości bieżące 12.20 Życie kulturalne Śląska 12.25 Komentaryjowy w wyk. orkiestry Adama Furmańskiego 13.00 Koncert życzeń 13.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty) 13.30 Muzyka lekka i taneczna — płyty 13.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 „Na siodółku motocykla” — pogadanka dla dzieci starszych 16.15 Muzyka salonowa w wykonaniu kwartetu rozgłośnie krakowskiej 16.55 „Mój weekend” — gawęda 17.10 Symfonia Beethovena 17.50 Poradnik sportowy 18.00 „Almanach literatury śląskiej” — szkice literackie 18.15 Angielskie i amerykańskie zespoły wokalne — muzyka z płyt 18.45 Wiadomości sportowe 18.50 Pogadanka aktualna 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Piosenka regionalna na kwaterze” — słuchowisko 19.40 Pogadanka aktualna 19.50 Wiadomości sportowe 20.00 Koncert orkiestry Wileńskiej z udziałem solistów 21.00 Wiadomości muzyczne 21.15 Transmisja z ogniska harcerskiego na Międzynarodowym Zlocie skautów w Holandii 21.45 „Kupkał Szczała” — opowiadanie Karola Krzwickiego 22.00 Utwory fortepianowe na 4 ręce i pieśni Wykonawcy: Arkadiusz Bukin i Władysław Walentynowicz — fortepian oraz Ada Witowska-Kamińska — śpiew

zaoponował przeciwko odroczeniu sprawy, gdyż jego zdaniem ogłoszenia te są nie istotne.

Po krótkiej replce adw. Kuchty, do którego wywodów przyłączyli się pozostali obrońcy reprezentujący udziałowców, sąd udał się na naradę, w wyniku

której powziął postanowienie o odroczeniu rozprawy ze względu na brak ogłoszeń o rozprawie w „Kurierze Zachodnim” i „Poradniku Spółdzielni” i na następny termin mający być wyznaczony, zarządził umieszczenie tych ogłoszeń w powyżej wymienionych pismach.

Sytuacja w cegielniach Strajki i redukcje

W cegielni „Dzwon” w Będzinie wybuchł w ubiegłą sobotę strajk okupacyjny. Bezpośrednim powodem wybuchu strajku było to, iż właściciele cegielni nie wypłacili tygodniowego zarobku. Jak wiadomo w umowie zbiorowej, zawartej między robotnikami, a właścicielami cegielni jest punkt, w którym się mówi, że obliczenia za pracę dokonuje się miesięcznie, wypłaty, czyli tak zwane zaliczki udziela się co dwa tygodnie.

W cegielni „Dzwon” wypłacano dotychczas zaliczki co tydzień, ostatnio jednak stosując się do umowy, nie wypłacano zaliczek. Robotnicy rozgoryczeni, że nie uprzedzono ich o tym, w liczbie kilkunastu, zastrajkowali.

W wyniku przeprowadzonych rozmów w Inspektoracie pracy, strajk został zlikwidowany wczoraj.

W cegielni w Mrzygłodzie koło Zawiercia wymówiono pracę 20 robotnikom.

Robotnicy grożą strajkiem, jeżeli właściciel nie cofnie wymowy.

W cegielni „Wierczki” koło Zawiercia, robotnicy domagają się podwyżki zarobków od 10—15 proc.

Podobno kierownik cegielni miał oświadczyć robotnikom, że jeżeli w tej sprawie udadzą się do inspektora pracy, zostaną zredukowani.

Ostatnio we wszystkich cegielniach są prze prowadzane redukcje, co pozostaje w ścisłym związku z nadchodzącym końcem sezonu budowlanego.

Dzień 6 sierpnia w Radio

Wymarsz Kadrowej kompanii Strzelców z Oleandrów dnia 6 sierpnia 1914 r., a następnie zajęcie Kielc przez Oddziały Strzeleckie pod wodzą ich Komendanta Józefa Piłsudskiego — wzmocniły polski wysiłek zbrojny. Dzień ten od tej pory stał się datą historyczną. Ku upamiętnieniu tego wielkiego czynu zorganizowano po raz pierwszy w r. 1924 marsz „Szlakiem Kadrowców”, który od tej pory organizowany jest rok rocznie.

W roku bieżącym przypada XIII z kolei marsz „Szlakiem Kadrowców”. Polskie Radio po raz pierwszy nadawać będzie transmisję z marszu, gdyż dotychczas nadawane były rok rocznie tylko reportaże. Tym razem transmitowany będzie start z Oleandrów dn. 6 sierpnia o godz. 19.00.

Tęgoż dnia o godz. 20.00 audycja radiowa p. t. „Raduje się serce, raduje się dusza” przyniesie pieśni powstałe po wymarszu „Kadrowców”, które wykonają Tadeusz Łuczaj i „Czwórka Radiowa”.

Po za tym Polskie Radio organizuje reportaż w opracowaniu Jana Piotrowskiego. Dnia 6 sierpnia o godz. 19.55 z Miechowa, dnia 7 sierpnia również o godzinie 19.55 z Jedrzejowa, dnia 8 sierpnia o godz. 21.40 z Kielc. Dnia 9 sierpnia o godzinie 18.50 krótką pogadankę nawiążą słuchaczom ogólne wrażenie z marszu „Szlakiem Kadrowców”.

W czwartek dnia 5 sierpnia o godzinie 19.00 w przeddzień rocznicy wymarszu Pierwszej Kadrowej — Polskie Radio nadaje pogodną słuchowisko p. t. „Piosenka Legionowa na Kwaterze”. Słuchowisko malujące bezczelny humor strzelców — splecie jednocześnie piosenkę z poważnym nastrojem. Tenkuto karabinów maszynowych w tej audycji nie słychać ale wiemy, że za brzmieni skoro tylko strzelecka piosenka zamilnie w oddali. Audycję opracował Zdzisław Marynowski.

Fatalne operacje w Spółdzielczym Banku Kredytowym

Spółdzielczy Bank Kredytowy w Olkuszu przez swoje nieszcześliwe, czy nieumiejętne prowadzenie operacji bankowych, naraził licznych swoich członków — wkładowców na poważniejsze straty. W przeciągu pięciu lat, tj. od roku 1932, bank ten wykazał ogólnych strat ni mniej ni więcej, jak 46.244 zł.

Straty te zapisano na koszt członków wkładowców, którzy z całkowitym zaufaniem wnosili swoje ciężko zapracowane pieniądze do Banku.

Dzisiaj jeżeli ktoś wyrazi pretensje z powodu straty, gdyż za swój wkład

może otrzymać nigdy procent, urzędujący kasjer ma jedną odpowiedź: „że przecież i rząd nie wypłacił pieniędzy za swoją pożyczkę”.

Należy wyjaśnić, że skład zarządu Banku stanowią: adwokat i dwaj rzemieślnicy: mistrz szewski i krawiecki.

Władze zwierzchnie powinny zbadać działalność Banku, który jest przedmiotem różnych plotek i przynajmniej swoją ingerencją uchronić licznych wkładowców od poniesienia strat z powodu takiej lub innej gospodarki bankowej.

KRONIKA ZAWIERCIA

× SAMOBÓJSTWO. Wczoraj w godzinach rannych popełniła samobójstwo niejaką Anna Marchwińska, zam. w Zawierciu przy ul. Górnośląskiej 20. — Marchwińska od dłuższego czasu była chora na raka i gdy dowiedziała się, że z choroby tej nie wyleczy się, odebrała sobie życie przez powieszenie się.

× ECHA SAMOBÓJSTWA. Jak już wczoraj donieśliśmy, niejaką Julian Miśta popełnił samobójstwo topiąc się w stawie Hulewskiego. Powodem samobójstwa była niemożność dojścia do zgo dy z żoną. Miśta z żoną swą żył w separacji i krytycznego dnia w stanie pod chmielnym przyszedł do swej żony Alfredy, przyrzekając poprawę i prosząc aby ta zechciała z nim zamieszkać. Gdy jednak otrzymał odpowiedź odmowną wówczas upił się i poszedł do pobliskiego stawu, gdzie popełnił samobójstwo topiąc się.

Dodać należy, że Miśta był nałogowym alkoholikiem.

KRONIKA OLKUSZA

Likwidacja 10 kół

ZWIĄZKU MŁODEJ WSI

Otrzymał pismo następującej treści:

W sobotnim, t.j. z 24 lipca br. numerze „Kurjera Zachodniego” w dziale „Kronika Olkusza” zostało mylnie zamieszczone o likwidacji 10-ciu Kół Związku Młodej Wsi pow. Olkuskiego. Prosimy zatem uprzejmie Szanowną Redakcję o zamieszczenie naszego sprostowania w „Kurjerze Zachodnim”, a to:

Nieprawdą jest, że na terenie powiatu Olkuskiego zostało zlikwidowanych 10 kół Związku Młodej Wsi, natomiast prawdą jest, iż zlikwidowane 1 Kółko Związku Młodej Wsi w Białym Kościele, z powodu nieprzejawiania żywotności.

Natomiast zlikwidowane Kółka młodzieży z powodu niezżywności w liczbie 9 a to: Kido wie, Dobrakowie, Dobrej, Udomu, Zagorowej, Tarnawie, Przegini, Zamczu i Małoszycach nigdy do Związku Młodej Wsi organizacyjnie nie należały.

Z wyżej wymienionych 9 kół, 3 należały do dawnego „Siewu” a 6 do „Wici”.

Inicjatorem założenia kół powyższych nie był p. Ostachowski, a natomiast był współinicijatorem związania powiatowego Związku młodzieży „Siew”. Inicjatorami zakładania kół były miejscowe wybitniejsze jednostki z pośród młodzieży i instruktorzy OTO i KR w Olkuszu.

Zarząd: L. Kiszka, prezes,
W. Kozieł, sekretarz.

× OSOBISTE. Dotychczasowy urzędnik pocztowy (kasjer) w Olkuszu, p. Gucwa, został mianowany naczelnikiem poczty w Pilicy.

× ZEBRANIE „SOKOŁA”. W dn. 6 b. o godz. 6 wiecz. odbył się nadzwyczajne zebranie Tow. gimn. „Sokół” w Olkuszu (w sali stow. kupców i rzemieślników przy ul. 3 Maja). Zarząd prosi o przybycie wszystkich członków z uwagi na ważność spraw. W zebraniu tym wezmą udział prezes i naczelnik podokręgu.

PO ZDROWIE I SIŁY W PRZEPYKNEJ OKOLICY PODOLKUSKIEJ

Zarząd i komenda Związku strzeleckiego powiatu Olkuskiego urządziły w Jarosławcu pod Olkuszem (stacja kol. Rabsztyn) obóz letni dla 115 „orląt” Z. S. na przeciąg miesiąca.

Otwarcie obozu w ub. niedzielę poprzedziło nabożeństwo w kościele-kaplicy w Jarosławcu, odprawione przez będącego na letnisku, prefekta z Miechowa, ks. Świerczewskiego.

Po podniesieniu flagi na maszt przemawiali do „orląt” pp.: prezes powiat. Związku strzeleckiego, rejent Swolicki i prezes oddziału w Wierbce, Kwicień.

Mówcy wskazywali m. in. na konieczność ponoszenia wielkich ofiar dla Polski, pozostawionej nam w spuściznie

przez Wielkiego Budowniczego, Marszałka Piłsudskiego, oraz na krwawą ofiarę „orląt” lwowskich w czasie walk o obronę Lwowa i Polski.

Defiladę oddziału „orląt” przyjął wicestarosta olkuski p. Staśko, w otoczeniu zarządu Związku strzeleckiego i komendanta pow. kpt. Korczyła.

Obóz mieści się w przepięknej lesistej okolicy wśród gór z cudownym krajobrazem, w dużym bujnym nieczynnej fabryki cementu „Kłucze”.

Koszt miesięcznego wyżywienia „orląt” wyniesie z górą 3 tys. zł., pokryty częściowo z subsydium powiat. komitetu pomocy dzieciom i młodzieży w Olkuszu, powiat. Zw. strzeleckiego, pre-

zesa Swolickiego i kpt. Korczyła. Z dużą pomocą materialną przyszyli również pp. dyrektorowie: Dietel i Wegetus.

Komendantem obozu jest p. Kwiatkowski przy współpracy p. Ścisłowski i 4-ch przewodników. Ogólne kierownictwo obozu spoczywa w rękach kpt. Korczyła.

W programie zajęć: ćwiczenia, wychowanie w duchu strzeleckim, a przede wszystkim... odżywianie, którego są pozbawieni „orleta”, rekrutujący się z rodzin bezrobotnych i bezrolnych.

Należy się spodziewać, że „orleta” wymiosą z obozu jak najlepsze korzyści moralne przy jednoczesnym zaprawianiu się do życia żołnierskiego.

Przyczynek do historii powstania pierwszych zastępów harcerskich

W związku z artykułem p. Heleny Dobrzańskiej, który w swoim czasie drukowaliśmy w „Czuwaj” oraz relacją, p. L. Starościaka, zamieszczamy poniżej pismo jednego z twórców ruchu harcerskiego i b. komendanta Chor. Krakowskiej, Dr. Wyrobka, który o Janie Wojtyga, skautcie z krakowskiego terenu pisze:

Do Szanownej Komendy
Chorągwi Harcerzy Zagł. Dąbrowsk.
w Sosnowcu

Jan Wojtyga, harcerz VI. drużyny krakowskiej faktycznie pracował za czasów zaborskich na terenie Zagłębia Dąbrowskiego. Wyjeżdżał tajnie dla celów organizacyjnych z początku bez mej wiedzy i bez upoważnienia z mej strony. Była to samorządna robota z jego własnego popędu. Skoro się o tem dowiedziałem, wezwałem go, by mi złożył sprawozdania, co i jak i za czym upoważnieniem oraz w kontaktach z kimś tę tajną robotę prowadzi. Wojtyga lojalnie i otwarcie (miał do mnie pełne zaufanie) wszystko opowiedział i przedstawił.

Otóż był to porryw z jego strony bardzo sympatyczny i pełen ofiarności, gdyż narażał się na dwa niebezpieczeństwa, chłopiec był prawy i ofiarny. Lecz z relacji jego przekonałem się, że za mało był jeszcze zrównoważony, zapalny, lecz lekkożylny. Obawiałem się, że sposób jego postępowania w Zagłębiu

może i jego i jego towarzyszy narażać niepotrzebnie na aresztowanie i związane z tem przykre następstwa.

Oświadczyłem mu więc, że sam wejść z tamtejszymi ludźmi w porozumienie, wglądnię w rzecz — a jemu zabroniłem jazdy, aż do czasu, który uznaję za stosowny. Poufnie bowiem dostałem ostrzeżenie, że władze rosyjskie są na tropie a nawet mnie osobiście ostrzeżono, bym do Zagłębia nie jechał. Stwierdzam tem samem, że rozpoczęcie pracy w Zagłębiu nie było na me polecenie (jak Komenda w swem piśmie podaje) — lecz samorządna robota Wojtygi, a ja miałem ją przejąć widząc nietaktyczność pociągnięcia. O tej robocie zostałem przez Wojtyga poinformowany.

Niestety, Wojtyga, wbrew zakazowi, właśnie w tym niepewnym czasie, na własną rękę wyjechał. W jakiś czas dowiedziałem się, że został aresztowany, a z nim kilku, czy kilkunastu chłopców. Wszelkie starania moje, by dowiedzieć się coś o jego losie i miejscu, pobytu spędziłem na niczem, podobnie jak starania jego drużynowego śp. D. Mojmiśa, który również starał się chłopca zapędy nieco utemperować, widząc pociągnięcia niedojrzałe. Od tego czasu zniknął mi z oczu Wojtyga, ta rozmowa ze mną była ostatnią i do dzisiaj nie wiem, co się z nim stało.

To wszystko do stwierdzenia faktycznego stanu rzeczy.

Czuwaj!

Wyrobek.

Osobiste relacje z udziałem w pracy tajnego „Skautingu” na terenie miasta Sosnowca

W 1913 r. (lipiec i sierpień) w czasie pobytu na „Kolonjach Letnich” we wsi Okradzionowie (koło Sławkowa) wstąpiłem do drużyny „Skautowskiej”, której założycielem był p. Jan Wojtyga — student z Krakowa. Pomocni dh. w tem byli pp. Jerzy Strzałkowski, Edward Żuwał i wielu innych, których nazwisk dziś już nie pamiętam; również i z pań

Nauczycielek, będących wówczas na koloniach: zauważyłem szczere się oddanie tej sprawie — szczególnie p. Heleny Dobrzańskiej.

W drużynie młodych skautów: byłem ja, (Leopold Starościak) następnie Leopold Moskwa, Antoni Łukasik, Paryż i kilku innych.

Po powrocie z „kolonij letnich” do

Sosnowca — drużynowym był Edward Żuwał, a ćwiczenia i zbiórki odbywały się w „Ochronce” przy ulicy Chemicznej nr. 2.

Program wyszkolenia mieliśmy następujący:

a) Historia Polski i 10-ć przykazań harcerskich, b) określenie stron świata przy pomocy: busoli, gwiazdy polarnej i mchu na drzewach; c) spostrzegawczość, ćwiczenie pamięci i słuchu, d) odnajdywanie rozkazów przy pomocy strzałek znaczonej w terenie, e) sygnalizacja chorągiewkami — alfabetem „Morsego”, f) budowanie namiotów i mostów g) robienie węzłów (skautowskich), h) rozniecanie ognia przy pomocy tarcia dwóch kawałków drzewa i szkiełek od zegarka, i) opatrywanie ran, j) ćwiczenia z łaskami — postawy strzeleckie, k) urządzanie obozów i przekradanie się z tajnymi rozkazami przez obóz nieprzyjacielski.

Drużyna skupiała w sobie młodzież ze sfery inteligencji robotniczych — utrzymywała się z własnych funduszy.

Podstawą przyjęcia, była znajomość „Historii Polski” i świadomości tego: że Moskale — to wróg i ciemiecza Polaków.

W 1914 r. po powrocie z „kolonij letnich” drużyna została rozwiązana, na skutek aresztowania przez władze rosyjskie jej twórcy, Jana Wojtyga, przy którym... znaleziono spis członków tajnego „Skautingu”. Uniknęliśmy jednak aresztowań dzięki p. Helenie Dobrzańskiej, która nas uprzedziła o tym fakcie. Drużyna więcej nie została powołana do życia, ponieważ jej członkowie powyjjeżdżali ze Sosnowca.

W r. 1920-ym brałem udział w wojnie polsko-bolszewickiej (54 p. p. 9 komp.) byłem ranny, a w dniu 8 sierpnia wzięty do niewoli, z której zbiegłem po trzy miesięcznym pobycie.

ŁOPATĄ DO GŁOWY!

...taki sobie artykułik harcerski...

U podstaw Ruchu Harcerskiego leży idea walki o Polskę. Pierwsi harcerze to przede wszystkim pierwsi żołnierze wyzwolającej się Rzeczypospolitej. Krwią ofiarcie wylana zdobyli dla Harcerstwa prawa obywatelskie w Odrodzonej Ojczyźnie.

Dumni jesteśmy z tej żołnierskiej służby pierwszych harcerzy. I nasze pokolenie znamionuje duch żołnierski, bojowy duch walki. Wszyscy czujemy się żołnierzami Polski. Gdy polityczna atmosfera świata, mimo obudnych i mglistych hasel braterstwa międzynarodowego, głoszonych przez samowolnych handlarzy frazesami, zaczyna być „podejrzanej temperatury”, my harcerze stwierdzamy naszą gotowość żołnierską.

Dla nas służba wojskowa stanowi zastępną obowiązek i najważniejszy etap wychowania narodowego. Służbę harcerską winien cechować duch żołnierski. Duch żołnierski musi przeniknąć całe nasze życie.

Państwo Polskie powinno być organizacją zbrojną Narodu, w której duch żołnierski przenika Naród, a duch narodowy armię.

Należy zespolic armię z Narodem, stworzyć z armii i Narodu jeden potężny organizm.

Zdajemy sobie sprawę, że pogotowie żołnierskie Narodu nie jest tylko zagaczeniem

odpowiedniego przeszkolenia technicznego. Wiemy, że łączy się ściśle ze sprawą gruntownej przebudowy gospodarczej i społecznej; że życie młodych Polaków należy nastrój na wysoki ton ideowy, że trzeba im dać wielką ideę, która ich połączy swą siłą i prawdziwością; że nie przez hasła defensywne, hasła obrony, ale poprzez hasła ekspansji, głosząc myśl powrotu ziem należących niegdyś do Polski; że wszelkie demoralizujące elementy, osłabiające energię narodową, rozkładające nasze podstawy moralne życia indywidualnego i zbiorowego, wszelkie żywioły wolnościeliści, komunistyczne, „pacyfistyczne” i obecnie etyczne i kulturalnie należy postawić poza nawiasem życia narodowego; że należy spolszczyć nasze życie gospodarcze — krótko: uzdrowić, wzmocnić żywioł czysto polski.

ROLA HARCERSTWA W TEJ WIELKIEJ PRACY DLA NARODU JEST OGROMNA

Trzeba jedynie sprawy stawiać jasno i wyraźnie.

Wszyscy mówią o zmianach, o lepszym dniu jutrzejszym, o konsolidacji, a jednocześnie atmosfera jest nadal mętna. Mówi się u nas wiele o nowym człowieku. Wielkie nadzieje pokładają się w młodym pokoleniu.

Musimy dobrze zdać sobie sprawę, o Harcerstwo ma do zrobienia w dzisiejszej Polsce.

Przez nasze szeregi przechodzą tysiące dziewcząt i chłopców.

Wychowują ich drużynowi i instruktorzy harcerscy.

Czy wszyscy są odpowiedni?

Co robi się pozytywnego w Starszym Harcerstwie dla Polski. Czy starsze harcerki albo starsi harcerze wiedzą, jaka to ma być ta lepsza, jutrzejsza Polska?

Wy wszyscy, którzy myślicie, że jesteście już stuprocentowymi harcerzami, zróbcie dokładny rachunek sumienia ze swej służby harcerskiej.

Idą dni, kiedy pokolenie, które walczyło o niepodległość, złoży na nasze barki odpowiedzialność za losy Rzeczypospolitej.

Czy już jesteście gotowi?

Czy pierwszy egzamin, jakim była nasza praca na terenie harcerskim, zdaliśmy należycie?

Uderzmy się w piersi!

„Zgorniknionych, znużonych, żyjących bez celu młodzieńców, ludzi bez programu, zwykłych zjadaczy chleba, ślepych i głuchych, tych, co nie mogą nadążyć w marszu, zostawiamy w tyle za sobą, gubimy po drodze!”

„Wytrwali, silni miłością i wiarą w Boga i Polskę idą młodym, działającym i stanowczym krokiem stale naprzód!”

J. W.

Kronika harcerska

ZASŁUBINY

W sobotę dnia 31 lipca rb. w kościele parafialnym w Starym Słelu, został pobłogosławiony związek małżeński między p. Martą Rimplerówną a harcermistrem Romanem Korciem, vice komendantem Chorągwi Zagłębiowskiej Harcerzy. Młodę parę „Szczęść Boże”.

REPORTAŻ Z NAD NAROCZĄ

W najbliższym numerze „Czuwaja” zamieścimy interesujący reportaż z życia kursu żeglarskiego nad Naroczą chorągwi zagłębiowskiej harcerzy, napisany przez prof. Eugeniusza Neya.

HARCERKI I HARCERZE Z AMERYKI SZKOŁĄ SIĘ W POLSCE

W dniu 1 sierpnia zakończyły się w Brennej na Śląsku 2-tygodniowe harcerskie obozy obozowe dla 2 harcerki i 13 harcerzy — członków Harcerstwa Związku Narodowego Polskiego w Stanach Zjednoczonych — którzy przybyli do kraju z ogólną wycieczką wspomnianej organizacji.

INOCENTY LIBURA, HM.

Wyprawa na front bolszewicki harcerskiego oddziału

(Dokończenie)

...Rozpoczyna się odwrot. Żołnierze nie widzą właściwego powodu, ale od tego są szaty, one za wszystkich myślą. Wojsko ma robić, co każą i koniec.

Wędrują więc znowu węzłowe kolumny przez drogi polne pod rososhatymi wierzchami. Tylko skóńce nie błyszczą już na polach. Szaro jest i mokoło na ścieżce. Armaty jednak grzmocą bez przerwy i rozpraszają posępny nastrój. Z jękiem przeciągłym śpiewają pociski i leżą radośnie ku bolszewikom.

— Buch... buch... łomot! — mekują posłusznie, że przybyli na miejsce przeznaczenia. Nasze „walowniciki” mogą

się teraz z bliska przypatrzeć działaniu baterii, co znali tylko z „pieśni i powieści”.

Otoczone przez kanonierów i bombardierów polówki pluja co chwilę błyskami płomieni i wstrząsają mgliste powietrze salwami wystrzałów:

— Zdrow, zdrow! — chciałoby się im życzyć jak parszającym rumakom. Pod ich osłoną cofają się oddziały piechoty. 12 kompani — ma ubezpieczać więc dopiero pod wieczór wychodzi ze wsi na dalszą wędrowną.

Gdy ostatnie zabudowania kryją się za wzgórzem, porucznik Bieniek zatrzymuje kompanię w szczerem polu i rozsypawszy ją w tyraliery, każe się bractwu kłopać.

Chłopcyki z przejęciem wzięli się do roboty. Po obu stronach drożki w długim łańcuchu strzeleckim wre praca aż miło. Knielowa saperka ma powodzenie. Wogóle saperki jest mało, więc bractwo gannie ziemię rękami, rwie ski-

by do dorywek i układa sobie zastawy. Bolek z Bohdanem wpadli na pomysł i pomagają sobie miskami. Właśnie plaskie, aluminiowe talerze nadają się do tego nadspodziewanie dobrze, bo rola jest rozmiękania od deszczu. Nasibu ułożył sobie na między podpórki z kamieniami na karabin i odpoczywał zadowolony.

— Bój się Boga, Walory, co ty robisz?! Jak trzaśnie w to kula, to ci cały moździerz poharata! — daremnie ostrzeża Łucek.

Drożka ciągną jeszcze ostatnie grupki maruderów, przejechał wózek z ramnami, za chwilę ukazuje się grupa żołnierzy. Dźwigają nosze, na których ktoś jęczy pod płaszczem.

Deszczycz znowu siąpić zaczyna i zwolna w gliniaste dołki przesiąka woda, którą trzeba męażkami wylewać. W żółtym lepkiem błocie grzęzną kolana i łokcie, ale grube sukno nie przepuszcza wilgoci.

— Są już, uwaga! — szepną Łucek

pod ługiej chwili oczekiwania.

— Gdzie... gdzie?, ja nie nie widzę — Tam, koło ostatnich domów. —

Deszcz przebiega po linii, kiedy odzywa się hasło:

— Celownik sześćset, nieprzyjacielski patrol na skraju wsi — ognia!

Huknął pierwszy strzał, aż echo odbiło się od lasu, a za nim otworzyła się straszliwa kanonada. Bractwo, które do tej chwili miało sposobność postrzelania, używa teraz, co się zmieści. Od gęstych wystrzałów rozgrzewają się lufy i animusz ochotników. Dopiero gdy nad głowami zakwiliły żalosne pukania w odpowiedzi, ogień tyralierski słabnie odrazu, jakby się chłopcy chcieli przysłuchać śpiewnym pogwizdom kuli.

— Tuf, tuf! tuf! — płaczą jak słowiki.

Za chwilę znowu strzelanina się wzmacnia i nieprzyjaciel znika.

KONIEC

5 LAT WIEZIENIA ZA ZAMORDOWANIE SĄSIADA

We wsi Winowno pow. Zawierciański dwaj gospodarze Marcin Noczyński i Michał Psonka, których grunty sąsiadowały ze sobą, wielki od dawna spór o graniczną miedzę.

Dnia 26 kwietnia br. M. Noczyński stwierdził, że Psonka zaorał część miedzy. Wobec powyższego Noczyński prosił sołtysa Tomczyka aby ten spór rozstrzygnął.

Sołtys udał się do domu Psonki a następnie razem z nim i kilkoma świadkami poszedł obejrzeć sporną miedzę.

Po przybyciu na miejsce, Noczyński wskazując na zaoraną miedzę rzekł do Psonki: „Widzisz, co porobił?” W odpowiedzi na to, Psonka ze słowami: „Kto? Ja?” dobył błyskawicznie rewolweru i nim ktokolwiek z obecnych zdołał mu przeszkodzić, strzelił dwukrotnie do Noczyńskiego, trafiając go w piersi, a gdy ofiara osunęła się bezwładnie na ziemię Psonka podszedł bliżej i oddał trzeci strzał, który trafił Noczyńskiego w głowę. Noczyński poniósł śmierć na miejscu.

Obecny przy całym zajściu 12-letni syn Noczyńskiego rzucił się na mordercę, wtedy Psonka usiłował strzelić i do niego, na szczęście rewolwer się zaciął.

Dzięki interwencji świadków krwawego zajścia chłopak uniknął pobicia.

Po dokonanych morderstwie Psonka jak najsпокойniej udał się do swego domu.

Zawiadomiona o zabójstwie policja aresztowała Psonkę i zarekwirowała na rzemień mordu — rewolwer, na który zabójca posiadał pozwolenie. (Psonka oprócz gospodarstwa miał sklep spożywczy i wobec kilku napadów rabunkowych dokonanych przez nieznaną sprawców na sklep, otrzymał pozwolenie na broń).

Wczoraj Psonka stanął przed Sądem okręgowym w Sosnowcu oskarżony o zabójstwo. Oskarżał prokurator Chudkiewicz, broni adw. Pawelek, powódz-

two cywilne imieniem wdowy Jadwigi Noczyńskiej wnosi adw. Makiela z Zawiercia. Jako biegli wezwani przez obronę na okoliczność co do poczynności oskarżonego zeznają: dr. Ingster i dr. Plawner. Pora tym wezwano na rozprawę około dwudziestokilkunastu świadków.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, obrońca stawia wniosek o zbadanie stanu umysłowego oskarżonego a to z tego powodu, że oskarżony w 1933 r., pracując w fabryce został ciężko ranny w głowę podczas wybuchu kotła parowe-

go i od tego czasu cierpi na zaburzenia umysłowe.

Po skończonej konsultacji i uzgodnieniu opinii dr. Ingster mówi, że u oskarżonego stwierdzono stan psychopatyczny polegający na wzmożonej pobudliwości i drażliwości charakteru. Jest to niewątpliwie następstwem odniesionej rany głowy i związanymi z tym reakcjami dziedzicznymi.

Rozprawa przeciągnęła się do późnego wieczora. Sąd po naradzie skazał Psonkę na 5 lat więzienia.

ŻYCIE GOSPODARCZE

414 strajków w Polsce w I kwartale r. b.

Według ostatnich zestawień statystycznych w Polsce w I kwartale r. b. zanotowano na terenie całego kraju ogółem 414 strajków. Wprowadzając porównania z tym samym okresem roku ubiegłego liczba strajków zwiększyła się znacznie, gdyż okragło o 100, jednakże liczba strajkujących robotników w ciągu pierwszych trzech miesięcy r. b. była dużo niższa, objęły one również mniej zakładów pracy i równocześnie zmniejszyła się znacznie ilość straconych robotników-godzin. W okresie bowiem od 1 stycznia do 1 kwietnia r. b. straj-

kowało ogółem 117.225 robotników (w I kwartale r. ub. — 284.799), strajki objęły 7.513 zakłady pracy (wobec 9.531 w odpowiednim okresie r. ub.), liczba straconych robotnikogodzin wyniosła 918.538 wobec 2.151.986.

Z ogólnej liczby strajków przypada na rolnictwo 13, na górnictwo 15, na przemysł mineralny 34, metalowy 44, włókienniczy 67, drzewny 85, spożywczy 39, odzieżowy 41, budowlany 10, ponadto 2 strajki objęły więcej niż 1 zakład pracy.

Kronika gospodarcza

NA CENTRALNĄ TARGOWICĘ W MYŚLAWICACH SPEDZONO OD DNIA 27-GO LIPCA DO 2 SIERPNIA BR.: buhai — 58, krów — 324, Jajówek — 55, świń 1513, owiec — 1, cieląt — 108, razem: 2059 szt. zwierząt. Płacono w dniu 2 bm. za 1 kg żywej wagi lo-
to Targowica łącznie z kosztami handlowymi od 0.40 zł. — 1.65.

AMERYKAŃSKIE AUTA PODROŻEJĄ. W związku ze wzrostem kosztów produkcji w przemyśle samochodowym U. S. A. spodziewana była w czerwcu r. b. podwyżka 10 procentowa cen aut średniej klasy, co do tego miało nastąpić porozumienie wielkich koncernów. Akcja ta została jednak odłożona. Obecnie pierwszy krok poczyniły Zakłady Forda, gdyż już od dnia 2 bm. ceny różnych typów aut osobowych marki Ford będą podwyższone w granicach od 15 do 35 dolarów. Podwyżka zainicjowana przez Forda przerzuci się, jak się spodziewają i na wozy zakrędy z General Motors na czele.

ŚWIATOWA PRODUKCJA SAMOCHODÓW W R. 1936. Jak wykazują ostatnie dane statystyczne, ogólna światowa produkcja samochodów w roku 1936 wyniosła 5.8 milionów aut, w tym 4.647 milionów samochodów osobowych oraz 1.1 milionów ciężarowych.

twórczość aut w poszczególnych krajach przedstawiała się w roku ubiegłym w milionach sztuk następująco: Stany Zjednoczone 4.4, W. Brytania 0.4, Niemcy 0.3, Francja 0.2, Kanada 0.16. Jak widać z powyższego, produkcja samochodów w USA. przewyższała w roku 1936 o 76.7 proc. wytwórczość aut W. Brytanii, która która zajęła pierwsze miejsce w dziedzinie państw europejskich.

200 WYTWORNI MAJĄ JUŻ SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW. Przeszło 200 różnych wytwórni przy spółdzielniach spożywców dostarcza członkom własnych wyrobów. Piekarnie, masarnie, ciastkarnie, rozlewnie mleka, betoniarie, cegielnie, warsztaty szewskie i wiele innych prowadzone są z powodzeniem i w wieloletnim wysiłku, Dziesięć milionów złotych rocznego obrotu jest już całkowicie w rękach zorganizowanych spożywców. Około 1000 osób znajduje zatrudnienie, lepsze płace i lepsze warunki pracy.

POŁOWY MORSKIE NA NASZYM WYBRZEŻU. W czerwcu r. b. ogólne połowy morskie w Polsce wynosiły się liczbą 515.950 kg. ryb wartości 218.653 złotych. W porównaniu z tym samym miesiącem roku ubiegłego połowów zwiększył się nieznacznie zarówno pod względem ilości jak i wartości.

WODNE KURTyny

Dowcipny wynalazek amerykański

Wśród nowych wynalazków, jakie ostatnio zostały wykorzystane w Ameryce, zwraca uwagę „kurtyna z deszczu”. W szeregu letnich teatrzyków w Stanach Zjednoczonych, w miejscach, skąd puszcza się kurtyna, przeprowadzono rurę wodociągową, posiadającą u spodu szereg otworów. Gdy na scenie następuje przerwa, przez rurę wypuszcza się strumień wody, która w postaci ge-

stego deszczu spada w dół, tworząc nieprzenikliwą dla oka zasłonę. Na zasłonę tę rzuca się snopy światła z kilku umieszczonych po bokach reflektorów, światło to załamuje się w kroplach spadającej wody, mieniąc się wszystkimi barwami.

Oczywiście, że w upalny dzień taka wodna kurtyna znakomicie oświeca i chłodzi powietrze na widowni.

Samotny żeglarz francuski na bezkresach Oceanu

Dzienniki francuskie zamieszczają reportaż naśladany przez samotnego żeglarza Louis Bernicota, odbywającego wędrówkę dookoła świata na łodzi żaglowej.

Bernicot rozpoczął przed rokiem, dokładnie dnia 22 sierpnia swoją wódcę, wypływając z Carantec w północnej Francji w stronę Madryt. Po 4-miesięcznej wędrówce Bernicot dopłynął do Funchal, gdzie przez okres 3-dniowy zremontował swój stateczek, zaopatrzył się w świeże zapasy żywności i wody, poczem odpłynął ku wschodnim wybrzeżom Ameryki Południowej. Ten etap wędrówki — pisanie bohaterski żeglarz — należał do najtrudniejszych. Wielokrotnie wskutek silnych wiatrów i sztormów groziło mu niebezpieczeństwo życia. Parokrotnie wzywał ratunku stat-

ków, które przepływały w pobliżu, nie mogąc go dojrzeć wśród spienionych fal Oceanu.

Bernicot zabrał w podróż obrazek Matki Boskiej z Lourdes, jak oświadczył na łamach „Journala” przynosił mu wiarę w świat lepszego jutra. Nigdy się nie zawiódł i w momencie, kiedy pewnego ranka łódź zaczęła się chylić w otchłań wody nastąpiło uspokojenie morza. Również poważne trudy i wielkie wysiłki czekały go przy zachodnim wyjściu z cieśniny Magellana. Omijając zdradliwy Cap Horn omalże nie padł ofiarą podwodnych raf, jakie czyhają na życie niedoświadczonych żeglarzy.

Gładko minęły już dalsze etapy podróży wodącej przez bezkresy Oceanu Spokojnego w kierunku Tahiti. Tu zatrzymał się w lipcu na parutygodniowy

odpoczynek i tu odebrał pocztę od swych przyjaciół, którym posłał obszerne wiadomości o swych pełnych emocjach i napięciu przeżyciach.

Dalsza podróż potrwa jeszcze około 8 miesięcy, musi bowiem przepłynąć niezwykle zdradliwą cieśninę Torresa między wybrzeżem Australii i Nową Gwineą, poczem minąć południowe wybrzeża Afryki i otaczając przylądek Dobrej Nadziei, skierować się na wody Atlantyku.

Z CAŁEJ POLSKI

WALNY ZJAZD ZW. MŁODZIEŻY LUDOWEJ

Na jesieni br. odbędzie się walny zjazd Związku Młodzieży Ludowej (Zielone Koszule). Na zjeździe tym będzie prawdopodobnie powzięta uchwała w sprawie współpracy ZML. ze Związkiem Młodej Polski. Należy zaznaczyć, że ostatni numer „Młodej Polski” (organ ZML) zamieszcza na czołowych miejscach apel płk. Adama Koca do młodzieży oraz Deklarację Ideową polityczną Związku Młodej Polski.

EPIDEMIA WSĆIEKLIZNY PSÓW I KOTÓW

Na terenie pow. wileńsko-trockiego panuje epidemia wsćieklizny psów i kotów. Wściekłe zwierzęta pokąsały przeszło 30 osób. W związku z tym wydano szereg ostrych zarządzeń ochronnych, a m. in. zabroniono przewożenia psów i kotów pociągami na terenie całej wileńskiej dystryktu kolejowej.

UCZONY JAPONSKI W KRAKOWIE

Do Krakowa przybył wybitny przedstawiciel nauki japońskiej prof. wydziału tu medycznego Uniwersytetu w Okayama dyrektor tamtejszej kliniki położniczej, poprzednio wykładowca na uniwersytecie w Kioto, dr. Hideo Yagi.

Uczony japoński, zwiedzając obecnie Polskę, zawitał do Krakowa, aby tu w siedzibie najstarszego uniwersytetu w Polsce zapoznać się z urządzeniami naukowymi Wszechnicy Jagiellońskiej, interesując się szczególnie stanem klinik uniwersyteckich, oraz metodami leczniczymi i operacyjnymi.

ZWOLNIONY WARUNKOWO

Sergiusz Piasecki, który odsiadywał na św. Krzyżu karę 15-letniego więzienia, został warunkowo zwolniony i w poniedziałek przed południem opuścił więzienie. We wtorek rano Piasecki wyjechał pociągami do Warszawy, skąd za kilka dni zamierza udać się na dłuższy wypoczynek do Otwocka.

PANIKA W MIŃSKU MAZ.

Jak donosi prasa żydowska, ostatnio ludność żydowska w Mińsku Mazowieckim przeżyła chwile niezwyklej paniki. Oto pomiędzy żydowskim piekarzem Mondką Gruszką, a Polakiem, robotnikiem piekarskim Wackiem, powstała kłótnia. Ponieważ żyd agresywnie występował wobec Polaka, wynikła bójka. Nagle Wacek, chory na epilepsję, dostał pod wpływem zdenerwowania ataku epileptycznego i runął na ziemię w konwulsjach. Chorego zabrano do domu, ale po miesiące rozszala się wiadomość, że żydzi zabili chrześcijanina. Ludność żydowska w obawie przed zemstą ze strony Polaków, zaczęła na gwałt pakować rzeczy, zamykać sklepy. Byli nawet tacy, którzy chcieli uciekać z Mińska. Wkrótce jednak sprawa się wyjaśniła i nastąpiło uspokojenie.

TLUM CHCIAŁ DOKONAĆ SAMOSĄDU NA 3-CH ZABÓJCACH

W Wyszogrodzie trzech bracia: Eugeniusz, Wacław i Władysław Pakowie zabili sąsiada w bójce o kobietę. Podczas przeprowadzania zabójców do aresztu zebrał się tłum, złożony z tysięcy osób i natarł na policję, usiłując odbić aresztowanych, celem dokonania samosądu. Tłum uzbrojony był w drągi i kamienie. Dzięki energicznej postawie policjantów zdołano jednak zabójców doprowadzić do aresztu.

**Popierajcie i zapisujcie
się na członków L. O. P.P**

SPORT

PIERWSZE ZWYCIĘSTWO POLSKICH PŁYWAKÓW

Onegdaj pływacy i waterpoliści polscy startowali na Węgrzech w Kecskemet, był to pierwszy start naszych pływaków w tournee węgierskim.

Zawody zakończyły się pełnym powodzeniem naszych pływaków.

100 m. st. dow. wygrał Bocheński w czasie 1:01.4; 2) Węgier Szela — 1:0.9; 100 m. st. klas. Heidrich 1.23; 100 m. st. grzbietowym Kancizek 1.17; 4x50 m. st. dow. 1) Polska 1:58.6, Węgry 2:03.2.

Waterpolo gospodarze wygrali 5:4.

HEBDA I TŁOCZYŃSKI WYELIMINOWANI

W Hamburgu na mistrzostwach tenisowych Niemiec rozpoczęły się rozgrywki w grach podwójnych. W pierwszej rundzie para polska Hebda — Tłoczyński wygrała z parą dr. Henke — Donnal 8:10, 6:8, 6:1. W drugiej rundzie para polska napotkała na parę niemiecką Denker — Henkel i została wyeliminowana 2:0, 6:8, 5:7.

WIENNA ZWYCIĘZA ŁKS

Rozegrany we wtorek w Łodzi międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy wiedeńską Vienną a ligową drużyną ŁKS zakończył się porażką ŁKS w stosunku 4:1 (4:1).

Gra stała na niezbyt wysokim poziomie, gdyż wiedeńscy byli zmęczeni długotrwałym tournee. ŁKS technicznie gorszy, braki techniczne nadabiał ambicję, nie zdołał jednak nawiązać równorzędnej walki. Atak łódzki całkowicie zawodził pod braką przeciwnika.

NAJBLIŻSZE MECZE O WEJŚCIE DO LIGI

W niedzielę rozegrane zostaną następujące spotkania piłkarskie o wejście do ligi państwowej:

W Warszawie Polonia — Union Touring, w Poznaniu HCP — Gryf; w Ożeszkowie Brygada — Naprzód; w Janowej Dolinie Strzelec — Resovia, w Stanisławowie Revere — Unia, w Grodnie WKS Grodno — Smigły.

GABINET KOSMETYCZNY

„URODA”

WŁADYSŁAWY WNUKOWEJ

dyplom. kosmet.

Sosnowiec, 3-go Maja 15, tel. 62242.

STALE UZUPEŁNIANY W NAJNOWSZE ZDOBYCZE Z DZIEDZINY TECHNIKI KOSMETYCZNEJ. — Zapobiega wszelkim defektom cery. — Pielęgnuje skórę łojotokową, konserwuje, doskonalą, odświeża urodę, przedłuża jej trwanie. — Usuwa zmarszczki, wagi, prosaki, pieg. — Masaże, kąpiele twarzy, natryski tlenowe, złuszczenie skóry najnowszym sposobem. — Elektryzacja, naświetlania lampami: „Perihel”, „Pantahelion”, „Vitalux”.

NATURALNE OPALANIE SKÓRY ZA POMOCĄ PROMIENI LAMPY „PERIHEL”.

Trwałe przyściemnianie brwi i rzęs — Fryzowanie rzęs — Depilacja brwi
Pielęgnacja włosów — Maquillage. Porady i wskazówki.

Zamiłowany sportowiec
na tronie

Świeżo koronowany król egipski Faruk I należy do najczynniejszych sportowców, jacy zasiadają na tronach świata. Pobyt w kolegiach angielskich stał się momentem zwrotnym w życiu młodego, bo liczącego zaledwie 18 wiosen monarchy.

Król Faruk oprócz dokładnego i wszechstronnego przygotowania naukowego stał się zamiłowanym sportowcem. Jego starty w zawodach konnych w Oxfordzie, spotkania tenisowe lub gra w polo oraz słynne walki o mistrzostwo kolegium na ringu lub na tarze wytworzyły dokoła osoby młodocianego króla opinię najwytrawniejszego cudzoziemca wśród studiującej młodzieży akademickiej w Oxfordzie. Kiedy przed rokiem król Faruk powrócił po przerwanej edukacji do kraju stał się pionierem niezależności i potęgi wewnętrznej swej bogatej krajiny.

Wprowadził przy pomocy rady suwerennej szereg innowacji, nie zapominając o krzewieniu kultury fizycznej wśród

szerokich mas społecznych. Przy fabrykach i biurach powstały kluby i związki zespólone w jedną centralę sportu odcroczono Egiptu. W sierpniu odbył się w Kairze otwarcie nowego stadionu gimnastycznego wyposażonego we wszystkie najnowocześniejsze urządzenia i wspaniały sprzęt.

Na życzenie młodego, czczącego pamięć swego zasłużonego ojca, monarchy stadion ten będzie nosił miano „Fuada I”.

Axel Munthe

PO RAZ PIERWSZY W ŻYCIU
PRZED MIKROFONEM

Z Londynu donoszą, iż pisarz szwedzki i lekarz Axel Munthe, którego dzieło p. t. „Księga San Michele” zyskało rozgłos światowy, wystąpi w tych dniach przed mikrofonem brytyjskiego radia. Dr. Munthe wygłosi przemówienie p. t. „Spojrzenie wstecz”. Będzie to pierwszy występ znakomitego pisarza przed mikrofonem radiowym.

Jak wielki jest majątek
KSIĘCIA PSZCZYŃSKIEGO

Majątek księcia pszczyńskiego obejmuje 38 tysięcy hektarów ziemi ornej (z czego więcej niż połowa wydzierżawiona jest małorolnym wieśniakom) około 80 tysięcy ha wzorowo zagospodarowanego lasu, 4 kopalnie węgla produkujące półtora miliona ton rocznie (6 proc. węgla polskiego) wielki browar w Tychach (po okocimskim największy w Polsce), tartaki, cegielnie i inne zakłady przemysłowe, w których zatrudnionych jest ogółem 5.000 robotników i urzędników.

Przed przeszło 4 laty koncern pszczyński załamał się finansowo już to w związku z ogólnym kryzysem przemysłowym już to z powodu rabunkowej gospodarki jego niemieckich dyrektorów oraz z powodu fatalnej polityki generalnego pełnomocnika tego koncernu najstarszego syna ks. Pszczyńskiego, księcia Henryka, długoletniego prezesa Volksbundu.

DZIŚ RENATA MULLER, JENNY JUGO,
HEINZ RUHMANN, ADOLF WOHLBRUCK

Ukażą się w najlepszej komedii muzycznej p. t.

„ALLOTRIA”

reżyserii Willy FORSTA

Pocz. o godz. 5.30 w niedzielę 5.30

KINO
ZAGŁĘBIESOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Reklamsów redakcja nie zwraca.

Wydziały „Kurjera Zachodniego”

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD.

DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO” W

REDAKTOR GŁÓWNY

SALON FRYZJERSKI

zaopatrzony w grzejniki do ondulacji, aparaty do masażu, suszki i inne aparaty elektryczne, zjednywa sobie klientów i powiększa swoje obroty.

Informacji udziela nasz Wydział Taryf i Propagandy.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.Tanio jak...
W NEW YORKU!

Jak się okazuje New Jork jest rajem kobiet chcących się ubrać ładnie i tanio. Dzięki produkcji seryjnej, masowej, która z fabryk aut przeniosła się także w dziedzinę konfekcji, każda Amerykanka może się ubrać za 3 dolary 15 centów. Najdroższe jest obuwie — kosztuje bowiem 1 dolara 25 centów, pończoszki jedwabne — 50 centów, a reszta? Reszta t. j. sukienka kosztuje 1 dolara 45 centów. Przyznać trzeba, iż jest to rekord taniości, aczkolwiek tanie rzeczy nie należą rzecz prosta — do trwałych. Ale w Ameryce nie nosi się długo nawet ubrań droższych, a już pończochy wyrzuca się na śmietnik po dwóch, trzech razach.

PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN

Kogutek

ZASTOSOWANIE:
**GRYPA, PRZEZIEBIENIE
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.**

ŁADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZA PARS 1. KOGUTKIEM

PATRZCIE „JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
BOY 2 SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” KOGUTKIEM

SA TYLKO JEDNE

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” SA TYLE W TABLETKACH

SZLIFIERNIA

nożownicza „SZYBKOSC”
przeniesiona została z ul. Zeromskiego na ul. Prez. Mościckiego (dawniej Kościelną) Nr. 12.

Wykonuje pod fachowym kierownictwem wszelkie roboty w zakresie szlifowania wchodzące: jak brzozy, nożycki, maszynki do włosów, noże rzeźnicze, introligatorskie i t. d.

Przyjemnym 3383
roboty wykonuje się na poczekaniu

przez
hemoroidach

(KRWIENIE, SWEDZENIE, PIECZENIE, BÓLE)

CZOPKI
i MAŚC

VARICOL

GASECKIEGO

DO NABYCIA W KAŻDEJ APTECE

KINO - TEATR
„PATRIA”
L. Marcinowski
i S-ka
w Sosnowcu
dawn. Kino Palace

Dziś

ADOLF DYMSZA

w najlepszej komedii polskiej

„Boleki Lolek”

w pozostałych rolach: Fertner, Znicz, Grabowski i inni.

BILETY OD 25 GR.

DROBNE
OGŁOSZENIAKUPNO
i SPRZEDAŻ

PLAC

1910 m. kw. przy ul. Królewskiej, Sosnowiec, podzielony na 3 parcele budowlane z zatwierdzonymi planami kosztorysem, na domy czynszowe, III piętra, 2 i 3 pokoje z wygodami sprzedam w całości lub częściowo, zamienię i korzystnie — gospodarz. Moniuszki 2-a, obecnie 14. 3429

MEBLE

stołowe, gabinety, syplanie, sztuki pożyteczne gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

LOKALE

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu, lokale 2 pokojowe ze wszystkimi wygodami Orla 5, tel. 61-281.

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu pokoje kawalerskie, umeblowane z wodą i oddzielnym wejściem. — Orla 5, tel. 61-281.

3 POKOJOWE
z kuchnią do wynajęcia. Aleja Mireckiego 12. 3290

Różne

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja! 2391

LECZNICZA-
PRZYCHODNIA

chorób skórnych i wenerycznych „Pomoc” Sosnowiec, 3 Maja 31. 3171

POSZUKUJE

rodziną Józefa Piznalla, który zmarł w Buffalo, New York w Północnej Ameryce w roku 1936 w sprawie zastawionego spadku. — Zgłosić się do adwokata John E. Kralisz, 1100 Broadway, Buffalo, New York, Ameryka, lub Józefa Ciapczaka, Sienkiewicza 1 A, Sosnowiec. 5428

POSADY
i PRACE

CHŁOPCA

przyjmę na praktykę do Zakładu ślusarskiego. Sosnowiec, Sobieskiego Nr. 1. 8336

ARDESOWANIEM

każdy zarobi. Za każdy tysiąc placę zł. 10. Powyższą pracę osiągnąć mogą nawet osoby zatrudnione. Wymagane: krótki życiorys, podać ostatnie zajęcie, dokładną datę urodzenia, oraz obecny adres. Ię intratną pracę uzyskują osoby, które wypełnią powyższe warunki — i zastośują się do odpowiedzi. — Adres: w. 6. ABDEL-HANIM, Łódź 15 ul. Cerkiewna 18-51. 3416

